

USNESENÍ SOUDU (prvního senátu)

22. června 2006 *

Ve věci T-150/05,

Markku Sahlstedt, s bydlištěm v Karkkila (Finsko),

Juha Kankkunen, s bydlištěm v Laukaa (Finsko),

Mikko Tanner, s bydlištěm ve Vihti (Finsko),

Toini Tanner, s bydlištěm v Helsinkách (Finsko),

Liisa Tanner, s bydlištěm v Helsinkách,

Eeva Jokinen, s bydlištěm v Helsinkách,

Aili Oksanen, s bydlištěm v Helsinkách,

Olli Tanner, s bydlištěm v Lohja (Finsko),

Leena Tanner, s bydlištěm v Helsinkách,

* Jednací jazyk: finština.

Aila Puttonen, s bydlištěm v Ristiina (Finsko),

Risto Tanner, s bydlištěm v Espoo (Finsko),

Tom Järvinen, s bydlištěm v Espoo,

Runo K. Kurko, s bydlištěm v Espoo,

Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK ry, se sídlem v Helsinkách,

MTK:n säätiö, se sídlem v Helsinkách,

zastoupení K. Marttinem, advokátem,

žalobci,

proti

Komisi Evropských společenství, zastoupené M. van Beekem a M. Huttunenem,
jako zmocněnci,

žalované,

podporované

Finskou republikou, zastoupenou A. Guimaraes-Purokoski a J. Himmanen, jako zmocněnkyněmi,

vedlejší účastníci,

jejímž předmětem je návrh na zrušení rozhodnutí Komise 2005/101/ES ze dne 13. ledna 2005, kterým se přijímá seznam lokalit významných pro Společenství v boreální biogeografické oblasti podle směrnice Rady 92/43/EHS (Úř. věst. L 40, s. 1),

SOD PRVNÍHO STUPNĚ
EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ (první senát),

ve složení R. García-Valdecasas, předseda, I. Labucka a V. Trstenjak, soudkyně,
vedoucí soudní kanceláře: E. Coulon,

vydává toto

Usnesení

Právní a skutkový rámec

- 1 Dne 21. května 1992 přijala Rada směrnici 92/43/EHS o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (Úř. věst. L 206, s. 7; Zvl. vyd. 15/02, s. 102, dále jen „směrnice o stanovištích“).
- 2 Cílem směrnice o stanovištích je podle čl. 2 odst. 1 této směrnice přispět k zajištění biologické rozmanitosti prostřednictvím ochrany přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin na území členských států, na které se vztahuje Smlouva o ES.
- 3 Ve svém čl. 2 odst. 2 upřesňuje, že cílem opatření přijímaných k provedení této směrnice je zachování nebo obnova příznivého stavu z hlediska ochrany u přírodních stanovišť, druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin v zájmu Společenství.
- 4 Podle šestého bodu odůvodnění směrnice o stanovištích je nutno podle stanoveného časového rozvrhu vyhlásit zvláštní oblasti ochrany s cílem vytvořit spojitou evropskou ekologickou síť, aby byla zajištěna ochrana nebo zachování přírodních

stanovišť a druhů v zájmu Společenství v odpovídajícím stavu z hlediska jejich ochrany.

- 5 Podle čl. 3 odst. 1 směrnice o stanovištích zahrnuje tato síť nazvaná „Natura 2000“ zvláštní oblasti ochrany, jakož i zvláště chráněná území označená členskými státy podle směrnice Rady 79/409/EHS ze dne 2. dubna 1979 o ochraně volně žijících ptáků (Úř. věst. L 103, s. 1; Zvl. vyd. 15/01, s. 98).

- 6 Podle čl. 1 písm. l) směrnice o stanovištích je zvláštní oblast ochrany definována jako „lokalita významná pro Společenství a vyhlášená členskými státy prostřednictvím právního, správního a/nebo [nebo] smluvního aktu, u které jsou pro přírodní stanoviště a/nebo [nebo] populace druhů, pro něž je lokalita určena, uplatněna ochranná opatření nezbytná k jejich zachování nebo obnově ve stavu z hlediska jejich ochrany příznivém“.

- 7 Článek 4 směrnice o stanovištích stanoví třítapový postup pro stanovení zvláštních oblastí ochrany. Podle odstavce 1 tohoto ustanovení navrhne každý členský stát seznam lokalit, v němž bude uvedeno, jaké typy přírodních stanovišť z přílohy I a jaké druhy z přílohy II směrnice o stanovištích, původní pro toto území, se na jednotlivých lokalitách vyskytují. Seznam spolu s informacemi o každé lokalitě musí být do tří let po oznámení směrnice o stanovištích předložen Komisi.

- 8 Podle čl. 4 odst. 2 směrnice o stanovištích vypracuje Komise z těchto seznamů na základě kritérií stanovených v příloze III této směrnice po dohodě s každým

členským státem návrh seznamu lokalit významných pro Společenství. Seznam lokalit významných pro Společenství přijme Komise postupem podle článku 21 směrnice o stanovištích. Podle čl. 4 odst. 3 bude tento seznam vypracován do 6 let od oznámení směrnice o stanovištích.

- 9 Článek 4 odst. 4 směrnice o stanovištích stanoví, že jakmile je lokalita významná pro Společenství přijata postupem podle odstavce 2 téhož ustanovení, vyhlásí příslušný členský stát co nejdříve a nejpozději do šesti let tuto lokalitu jako zvláštní oblast ochrany a podle významu lokality stanoví priority pro uchování nebo obnovu příznivého stavu z hlediska ochrany u typu přírodního stanoviště uvedeného v příloze I nebo druhu uvedeného v příloze II a pro ekologickou soudržnost sítě NATURA 2000 a také podle toho, jak jsou tyto lokality ohroženy postupným znehodnocováním nebo zničením.
- 10 Směrnice o stanovištích ve svém čl. 4 odst. 5 upřesňuje, že jakmile je některá lokalita zařazena do seznamu lokalit významných pro Společenství vypracovaného Komisí, vztahují se na ni ustanovení čl. 6 odst. 2 až 4 směrnice o stanovištích.
- 11 Podle článku 6 směrnice o stanovištích:

„1. Pro zvláštní oblasti ochrany stanoví členské státy nezbytná ochranná opatření zahrnující v případě potřeby odpovídající plány péče vypracované speciálně pro dané lokality nebo integrované do jiných plánů rozvoje a vhodná opatření právního, správního nebo smluvního charakteru, která odpovídají ekologickým požadavkům typů přírodních stanovišť uvedených v příloze I a druhů uvedených v příloze II, jež se na těchto lokalitách vyskytují.

2. Členské státy přijmou vhodná opatření, aby v oblastech zvláštní ochrany vyloučily poškozování přírodních stanovišť a stanovišť druhů ani k vyrušování druhů, pro něž jsou tato území určena, pokud by takové vyrušování mohlo být významné ve vztahu k cílům této směrnice.

3. Jakýkoli plán nebo projekt, který s určitou lokalitou přímo nesouvisí nebo není pro péči o ni nezbytný, avšak bude mít pravděpodobně na tuto lokalitu významný vliv, a to buď samostatně, nebo v kombinaci s jinými plány nebo projekty, podléhá odpovídajícímu posouzení jeho důsledků pro lokalitu z hlediska cílů její ochrany. S přihlédnutím k výsledkům uvedeného hodnocení důsledků pro lokalitu a s výhradou odstavce 4 schválí příslušné orgány příslušného státu tento plán nebo projekt teprve poté, co se ujistí, že nebude mít nepříznivý účinek na celistvost příslušné lokality, a co si v případě potřeby opatří stanovisko široké veřejnosti.

4. Pokud navzdory negativnímu výsledku posouzení důsledků pro lokalitu musí být určitý plán nebo projekt z naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu, včetně důvodů sociálního a ekonomického charakteru, přesto uskutečněn a není-li k dispozici žádné alternativní řešení, zajistí členský stát veškerá kompenzační opatření nezbytná pro zajištění ochrany celkové soudržnosti sítě NATURA 2000. O přijatých kompenzačních opatřeních uvedomí Komisi.

Jestliže se na dotyčné lokalitě vyskytují prioritní typy přírodních stanovišť a/nebo [nebo] prioritní druhy, pak mohou být uplatněny pouze důvody související s ochranou lidského zdraví a veřejné bezpečnosti s nesporně příznivými důsledky mimořádného významu pro životní prostředí nebo jiné naléhavé důvody převažujícího veřejného zájmu podle stanoviska Komise.“

12 Rozhodnutí Komise 2005/101/ES ze dne 13. ledna 2005, kterým se přijímá seznam lokalit významných pro Společenství v boreální biogeografické oblasti podle směrnice o stanovištích (Úř. věst. L 40, s. 1), bylo přijato na základě čl. 4 odst. 2 třetího pododstavce uvedené směrnice. Mezi lokalitami významnými pro Společenství přijatými v seznamu jsou uvedeny následující lokality:

— FI 0100040 Nuuksio;

— FI 0100050 Haavisto;

— FI 0200011 Varesharju;

— FI 0900013 Hietassyrjän kangas.

13 Žalobce, Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK ry (dále jen „MTK ry“), je sdružením (ústřední organizací) zemědělců a lesníků a zastupuje 163 000 zemědělských a lesnických hospodářských subjektů, které jsou jeho členy. Žalobkyně MTK:n säätiö (nadace MTK) vlastní pozemky v lokalitě FI 0200011. Ostatní žalobci jsou soukromými vlastníky pozemků; napadené rozhodnutí zahrnuje jejich pozemky do lokalit významných pro Společenství v boreální biogeografické oblasti (FI 0100050, FI 0900013 a FI 0100040).

Řízení

- 14 Návrhem došlým kanceláři Soudu dne 18. dubna 2005 podali žalobci projednávanou žalobu.
- 15 Podáním došlým kanceláři Soudu dne 5. července 2005 Komise vznesla námitku nepřipustnosti podle čl. 114 odst. 1 jednacího řádu Soudu. Žalobci předložili svá vyjádření k této námitce dne 13. října 2005.
- 16 Podáním došlým kanceláři Soudu dne 18. července 2005 podala Finská republika (dále jen „vedlejší účastnice“) návrh na vstup do probíhajícího řízení jako vedlejší účastnice na podporu Komise. Usnesením ze dne 27. září 2005 předseda prvního senátu Soudu toto vedlejší účastenství povolil. Vedlejší účastnice předložila dne 8. listopadu 2005 spis omezený na přípustnost. Žalobci předložili svá vyjádření k tomuto spisu dne 13. ledna 2006.

Návrhová žádání účastníků řízení

- 17 Ve své námitce nepřipustnosti Komise navrhuje, aby Soud:

- odmítl žalobu jako nepřipustnou;

- uložil žalobcům náhradu nákladů řízení.

18 Ve svém spise vedlejšího účastníka vedlejší účastnice navrhuje, aby Soud odmítl žalobu jako nepřijatelnou.

19 Ve svých vyjádřeních k námitce nepřijatelnosti žalobci navrhují, aby Soud:

— primárně:

— zamítl námitku nepřijatelnosti;

— zrušil napadené rozhodnutí;

— podpůrně:

— zrušil napadené rozhodnutí v rozsahu, v němž stanoví klasifikaci lokalit významných pro Společenství ve Finsku;

— zrušil napadené rozhodnutí, dále podpůrně v rozsahu, v němž klasifikuje lokality významné pro Společenství zařazené do přílohy I, označené kódy FI 0100040 Nuuksio, FI 0100050 Haavisto, FI 0200011 Varesharju a FI 0900013 Hietassyrjän kangas;

— z titulu důkazního opatření nařídil Komisi, aby předložila návrhy na klasifikaci lokalit významných pro Společenství vypracované Finskou republikou, veškeré vědecké údaje uvedené v bodě 5 odůvodnění napadeného rozhodnutí, jakož i seznam účastníků biogeografických seminářů uvedených v bodu 10 odůvodnění napadeného rozhodnutí a členů Výboru pro stanoviště uvedeného v bodě 13 odůvodnění napadeného rozhodnutí;

— mimoto:

— zamítl návrh Komise týkající se náhrady nákladů řízení;

— uložil Komisi náhradu nákladů řízení, zvýšených o úroky v zákonné sazbě.

Právní otázky

- ²⁰ Na základě článku 114 jednacího řádu, požaduje-li některý účastník řízení, aby Soud vydal rozhodnutí o nepřípustnosti, aniž by se zabýval věcí samou, následuje dále ústní část řízení s výhradou opačného rozhodnutí. V projednávaném případě má Soud věc na základě přezkumu spisu za dostatečně objasněnou pro to, aby rozhodl, aniž by zahájil ústní část řízení.

Argumenty účastníků řízení

- 21 Komise nejprve vznáší otázku, zda s ohledem na jednotlivé etapy stanovené ve směrnici o stanovištích pro účely uskutečnění jejich cílů představuje napadené rozhodnutí akt nebo rozhodnutí, které mohou být předmětem žaloby na neplatnost ve smyslu článku 230 Smlouvy o ES (rozsudek Soudního dvora ze dne 11. listopadu 1981, IBM v. Komise, 60/81, Recueil, s. 2639, bod 10). Napadené rozhodnutí je totiž pouze přechodnou etapou uskutečňování cílů směrnice o stanovištích. Případné právní důsledky dotýkající se žalobců by mohly vzniknout pouze na základě opatření přijatých členskými státy.
- 22 Komise připomíná, že členské státy měly povinnost přijmout příslušná ochranná opatření již předtím, než Komise přijala napadené rozhodnutí. Jak vyplývá z rozsudku Soudního dvora ze dne 13. ledna 2005, Dragaggi a další (C-117/03, Sb. rozh. s. I-167, body 26, 27 a 29), směrnice o stanovištích ukládá členským státům uplatňovat na lokality ochranná opatření od okamžiku, kdy je navrhují ve státním seznamu předaném Komisi jako lokality významné pro Společenství.
- 23 Zdůrazňuje, že na základě Luonnonsuojelulaki (1096/1996) (zákon o ochraně přírody, dále jen „LSL“) byly pozemky uvedené v příloze napadeného rozhodnutí předmětem ochranných opatření již před přijetím napadeného rozhodnutí. Finská republika předložila svůj návrh na vyhlášení lokalit významných pro Společenství mezi lednem 2003 až srpnem 2004, i když určitá část těchto lokalit byla schválena za účelem zařazení do sítě Natura 2000 již několik let předtím, díky LSL, který je ze dne 20. prosince 1996.

- 24 Komise dochází k závěru, že z předcházejícího vyplývá, že napadené rozhodnutí nezasáhlo žalobce tím, že by změnilo jejich právní postavení. Nejsou proto z důvodu nedostatku právního zájmu na podání žaloby oprávněni podat žalobu na neplatnost proti tomuto rozhodnutí na základě čl. 230 čtvrtého pododstavce ES.
- 25 Komise dále tvrdí, že žalobci nejsou bezprostředně a osobně dotčeni.
- 26 Pokud jde o bezprostřední dotčení žalobců, Komise uvádí, že se zdá, že žalobci vycházejí z předpokladu, že pouhá skutečnost, že jsou vlastníky lokalit zařazených do přílohy napadeného rozhodnutí, jim automaticky přiznává právo podat žalobu.
- 27 Komise v tomto ohledu připomíná, že podle ustálené judikatury pro to, aby se rozhodnutí bezprostředně dotýkalo žalobců, musí mít také účinky na jejich právní postavení, a nikoliv jen na jejich faktickou situaci (rozsudek Soudu ze dne 27. června 2000, Salamander a další v. Parlament a Rada, T-172/98, T-175/98 až T-177/98, Recueil, s. II-2487, bod 62). Žalobci se tedy nemohou dovolávat například skutečnosti, že napadené rozhodnutí může ovlivnit hodnotu pozemků, které vlastní.
- 28 Komise se domnívá, že ustanovení směrnice o stanovištích, v rámci kterých mají členské státy významnou posuzovací pravomoc, ukládají členským státům přijmout opatření jednoznačně oddělená od napadeného rozhodnutí. Provedení napadeného rozhodnutí tudíž nemá zcela automatický charakter. Přezkoumat, zda mohlo být

postavení žalobců dotčeno, bude možné teprve tehdy, jakmile členský stát provede výše uvedená pravidla v rámci posuzovací pravomoci, kterou mu ponechávají. Napadené rozhodnutí nestanoví druh opatření, která mají být v každé lokalitě případně včas uplatněna, ani jaké účinky mohou mít tato opatření na postavení vlastníků pozemků.

29 Pokud jde o osobní dotčení, Komise uplatňuje, že žalobci neupřesňují důvod, proč mají za to, že se jich rozhodnutí, které zpochybňují, osobně dotýká. Pokud Komise rozumí odůvodněním práva podat žalobu předloženým v žalobě, MTK ry se dovolává zájmů svých členů. Ostatní žalobci se dovolávají skutečnosti, že vlastní část pozemků uvedených na seznamu v příloze I napadeného rozhodnutí.

30 Komise uplatňuje, že s výjimkou dvou žalobců nejsou vlastnická práva k pozemkům jasně upřesněna. Pokud jde o MTK ry, zdá se, že tato není vlastníkem žádného pozemku, ale že vlastníkem pozemků v některých lokalitách uvedených v příloze napadeného rozhodnutí je nadace, kterou vlastní.

31 Podle Komise se skutečnost, že ostatní žalobci kromě MTK ry vlastní část pozemků, na které se vztahuje působnost napadeného rozhodnutí, těchto vlastníků pozemků nedotýká v takovém rozsahu, že by bylo možné se domnívat, že se jich rozhodnutí osobně dotýká. Toto rozhodnutí žalobcům nepřiznává žádné právo, ani jim neukládá žádnou povinnost, stejně tak jako nemění z právního hlediska jejich postavení vlastníka. Dotčené lokality jsou vymezeny výlučně na základě biologických kritérií.

- 32 Komise má za to, že je jasné, že vymezení lokalit v závislosti na vlastnickém právu k pozemkům by značně zkomplikovalo provedení cílů směrnice.
- 33 Rovněž není možné na základě rozhodnutí, které je předmětem projednávané žaloby, nebo přinejmenším na základě údajů, které Komise využila při jeho vypracování, určit vlastníky lokalit zařazených do seznamu. Formuláře vypracované Komisí pro účely čl. 4 odst. 2 směrnice o stanovištích stanoví možnost uvést informace o podmínkách vlastnického práva k pozemkům, ale poskytnutí takových informací není povinné. Tato možnost nebyla téměř využita, v důsledku čehož jsou dostupné informace velmi obecné. Jedná se o seznam vlastníků, přičemž u jediné lokality navržené k zařazení může existovat značný počet vlastníků.
- 34 Ve všech případech je zřejmé, že se lokality zařazené do seznamu v napadeném rozhodnutí dotýkají také jiných subjektů než vlastníků pozemků, jako jsou stavební společnosti, nevládní organizace (NO) nebo občané. Žalobci by tedy mohli být individualizováni způsobem obdobným tomu, jakým jsou individualizovány členské státy, kterým je rozhodnutí určeno, pouze z důvodu určitých vlastností, které jsou pro ně zvláštní, nebo faktické situace, která je vymezuje vzhledem ke všem ostatním hospodářským subjektům a zvláště všem ostatním osobám majícím stejná práva (rozsudek Soudu ze dne 11. září 2002, Pfizer Animal Health v. Rada, T-13/99, Recueil, s. II-3305, bod 105). V žádném případě rozhodnutí žalobce nezasahuje takovým způsobem, že by byli zbaveni práva užívat svůj majetek (rozsudek Soudního dvora ze dne 18. května 1994, Codorníu v. Rada, C-309/89, Recueil, s. I-1853, bod 21). Případně použitelná omezení užívání pozemků vyžadují následné přijetí příslušných vnitrostátních rozhodnutí případ od případu.
- 35 V rozporu s tím, co se, jak se zdá, domnívají žalobci, podle Komise toto rozhodnutí nicméně neupravuje práva ani povinnosti vlastníků pozemků, ale spočívá výlučně v seznamu lokalit, které mohou být v případě potřeby předmětem jakéhokoli ochranného opatření posouzeného jako vhodné, přijatého případ od případu vnitrostátními rozhodnutími.

- 36 Vedlejší účastnice podporuje argumentaci Komise a konstatuje, že pokud jde o lokality uvedené v příloze rozhodnutí, žalobci mají různé zájmy, které chtějí bránit. Je třeba nicméně zdůraznit, že přípustnost žaloby musí být přezkoumávána pouze ve světle Smlouvy o ES a judikatury soudu Společenství v dané oblasti.
- 37 Žalobci mají nejprve za to, že napadené rozhodnutí potvrzuje konečné stanovisko Komise, podle kterého musí být lokality dotčené tímto rozhodnutím považovány za lokality významné pro Společenství a podle kterého jsou členské státy povinny vyhlásit uvedené lokality jako zvláštní oblasti ochrany. Napadené rozhodnutí tedy není přípravné povahy a jako takové je napadnutelné.
- 38 Žalobci zpochybňují argument Komise, že napadené rozhodnutí nemá významné účinky na právní postavení žalobců. Uvedené rozhodnutí stanoví značné povinnosti a omezení přímo k tíži vlastníků pozemků, jejichž pozemků se napadené rozhodnutí týká.
- 39 Pokud jde o povinnost uloženou členskými státy chránit lokality před schválením seznamu lokalit významných pro Společenství, žalobci se domnívají, že Komise nesprávně vyložila výše uvedený rozsudek Dragaggi a další. Podle nich z uvedeného rozsudku vyplývá, že ochranná opatření stanovená v čl. 6 odst. 2 až 4 směrnice o stanovištích vznikají výlučně s přijetím napadeného rozhodnutí.
- 40 Pokud jde o význam prováděcích opatření ze strany Finské republiky, žalobci uplatňují, že skutečnost, že členský stát provedl či neprovedl ochranná opatření týkající se ochrany ekologické hodnoty lokalit před přijetím napadeného rozhodnutí, není relevantní. Žalobci zdůrazňují, opírajíce se o ustanovení LSL, že právní účinky

spojené s oblastmi ochrany dotčenými směrnicí o stanovištích budou vůči vlastníkům pozemků podle finského práva konečně až v okamžiku, kdy Komise přijme lokalitu do seznamu.

- 41 Žalobci dále tvrdí, že jsou napadeným rozhodnutím bezprostředně a osobně dotčeni.
- 42 Pokud jde o bezprostřední dotčení, žalobci uvádějí, že na základě čl. 4 odst. 4 směrnice o stanovištích nemá členský stát možnost posoudit, zda musí či nemusí vyhlásit lokalitu významnou pro Společenství jako zvláštní oblast ochrany a že z toho vyplývá, že k použití tohoto ustanovení dochází automaticky.
- 43 Žalobci připomínají, že v souladu s čl. 4 odst. 5 směrnice o stanovištích má přijetí rozhodnutí za následek, že se na lokality zařazené do napadeného rozhodnutí vztahují cíle ochrany stanovené v čl. 6 odst. 2 až 4 směrnice o stanovištích. Zdůrazňují, že povinnosti posouzení a zákazu vyrušování stanovené v čl. 6 odst. 3 směrnice o stanovištích mají značné účinky vůči vlastníkům pozemků v daných lokalitách, a to jak pokud jde o jejich právní postavení, tak i o jejich faktickou situaci.
- 44 Podle žalobců ani účinky, ani okamžik, kdy začnou působit, nezávisí na výkonu posuzovací pravomoci vnitrostátními orgány. Vnitrostátní orgány nemají posuzovací pravomoc ani pokud jde o příhodnost provést posouzení nebo obsah tohoto posouzení, ani pokud jde o podmínky provedení projektu, které jsou taxativně upraveny čl. 6 odst. 3 a 4 směrnice o stanovištích.

- 45 Žalobci docházejí k závěru, že napadené rozhodnutí neponechává vnitrostátním orgánům žádnou posuzovací pravomoc, která by mohla dotčeným vlastníkům pozemků bránit v podání žaloby na základě čl. 230 čtvrtého pododstavce ES. Žalobci upřesňují, že jejich situace jsou určeny přímými právními účinky, které vyplývají z napadeného rozhodnutí vůči lokalitám, které vlastní a které mají formu povinnosti posouzení a omezení využívání.
- 46 Pokud jde o osobní dotčení, žalobci podotýkají, že se napadené rozhodnutí osobně dotýká všech vlastníků pozemků, kteří vlastní pozemky umístěné v lokalitách uvedených v seznamu schváleném Komisí nebo v lokalitách, které například sousedí s dotčenými lokalitami, kde mohou projekty, které jsou prováděny, z důvodu svých účinků vést k založení povinnosti posouzení na základě čl. 6 odst. 3 směrnice o stanovištích a na které se bude vztahovat zákaz vyrušování.
- 47 Žalobci považují povinnost posouzení a zákaz vyrušování obsažené v tomto ustanovení za právně závazné se značným dopadem na jejich práva. Argument Komise, že lokality jsou vyhlášovány pouze na základě biologických kritérií, není relevantní.
- 48 Žalobci konstatují, že skutečnost, zda Komise měla či neměla informace týkající se vlastníků pozemků lokalit obsažených na seznamu, není relevantní za účelem posouzení přípustnosti žaloby. Je důležité zjistit, zda je v návaznosti na přijetí napadeného rozhodnutí možné individualizovat osoby dotčené tímto rozhodnutím. Vlastnictví pozemků zařazených mezi lokality významné pro Společenství, jejichž seznam byl přijat napadeným rozhodnutím, je tím, co žalobce, vlastníky pozemků, odlišuje od stavebních společností, NO nebo občanů.

- 49 Pokud jde o žalující sdružení, a sice MTK ry, žalobci mají za to, že jeho právo podat žalobu je založeno na zájmech jeho členů. Většina jeho členů je vlastníky pozemků, které byly zařazeny mezi lokality významné pro Společenství. Napadené rozhodnutí má totožný dopad na většinu členů sdružení a žalobce, kteří jsou soukromými osobami.

Závěry Soudu

- 50 Podle čl. 230 čtvrtého pododstavce ES „[k]aždá fyzická nebo právnická osoba může [...] podat žalobu proti rozhodnutím, která jsou jí určena, jakož i proti rozhodnutím, která, byť vydána ve formě nařízení nebo rozhodnutí určeného jiné osobě, se jí bezprostředně a osobně dotýkají“.
- 51 Protože není sporné, že napadené rozhodnutí není žalobcům určeno, je třeba přezkoumat, zda se jich toto rozhodnutí bezprostředně a osobně dotýká.
- 52 Pokud jde zaprvé o bezprostřední dotčení žalobců, fyzických osob, je třeba připomenout, že podmínka bezprostředního dotčení jednotlivce vyžaduje, aby dotčené opatření Společenství, v projednávaném případě napadené rozhodnutí, mělo přímo účinky na právní postavení uvedeného jednotlivce a neponechávalo žádnou posuzovací pravomoc adresátům tohoto aktu, kteří jsou pověřeni jeho provedením, přičemž toto provedení je čistě automatické povahy a vyplývá ze samotné právní úpravy Společenství, aniž by bylo třeba použít další prostředkující předpisy (viz rozsudek Soudního dvora ze dne 5. května 1998, Dreyfus v. Komise, C-386/96 P, Recueil, s. I-2309, bod 43 a uvedená judikatura, a výše uvedený rozsudek Salamander a další v. Parlament a Rada, bod 52).

- 53 To znamená, že v případě, kdy je akt Společenství určen orgánem členskému státu, jestliže je jednání členského státu k provedení tohoto aktu automatické povahy nebo jestliže následky dotčeného aktu nastávají tím či oním způsobem automaticky, tento akt se tak bezprostředně dotýká jakékoli osoby dotčené tímto jednáním. Jestliže naopak akt ponechává členskému státu možnost jednat či nejednat nebo mu neukládá jednat v určitém smyslu, dotčené osoby se bezprostředně dotýká nikoli samotný akt, ale jednání či nečinnost členského státu (viz v tomto smyslu usnesení Soudu ze dne 10. září 2002, *Japan Tobacco a JT International v. Parlament a Rada*, T-223/01, *Recueil*, s. II-3259, bod 46).
- 54 Soud má za to, že se nelze domnívat, že by napadené rozhodnutí, které vymezuje jako lokality významné pro Společenství oblasti finského území, ve kterých žalobci vlastní pozemky, mělo samo o sobě účinky na právní postavení žalobců. Napadené rozhodnutí neobsahuje žádné ustanovení ohledně režimu ochrany lokalit významných pro Společenství, jako jsou například ochranná opatření nebo povolovací řízení. Nedotýká se tak ani práv a povinností vlastníků pozemků, ani výkonu těchto práv. V rozporu s tím, co tvrdí žalobci, zahrnutí těchto lokalit do seznamu lokalit významných pro Společenství nezavazuje žádným způsobem hospodářské subjekty nebo soukromé osoby.
- 55 Článek 4 odst. 4 směrnice o stanovištích upřesňuje, že jakmile je lokalita přijata Komisí jako lokalita významná pro Společenství, vyhlásí příslušný členský stát nejpozději do šesti let tuto lokalitu jako „zvláštní oblast ochrany“. V tomto ohledu čl. 6 odst. 1 směrnice o stanovištích uvádí, že pro zvláštní oblasti ochrany stanoví členské státy nezbytná ochranná opatření, která odpovídají ekologickým požadavkům typů přírodních stanovišť a druhů, jež se na těchto lokalitách vyskytují.
- 56 Článek 4 odst. 5 směrnice o stanovištích rovněž uvádí, že jakmile je některá lokalita zařazena do seznamu lokalit významných pro Společenství, vztahují se na ni ustanovení čl. 6 odst. 2 až 4.

- 57 Článek 6 odst. 2 směrnice o stanovištích tak stanoví, že členské státy přijmou vhodná opatření, aby v oblastech zvláštní ochrany vyloučily poškozování přírodních stanovišť a stanovišť druhů, jakož i vyrušování druhů, pro něž jsou tato území určena, pokud by takové vyrušování mohlo být významné ve vztahu k cílům této směrnice.
- 58 Stejně tak čl. 6 odst. 3 směrnice o stanovištích stanoví, že jakýkoli projekt, který s určitou lokalitou přímo nesouvisí nebo není pro péči o ni nezbytný, avšak bude mít pravděpodobně na tuto lokalitu významný vliv, podléhá odpovídajícímu posouzení jeho důsledků pro lokalitu z hlediska cílů její ochrany. S přihlédnutím k výsledkům uvedeného hodnocení těchto důsledků pro lokalitu schválí příslušné orgány příslušného státu tento projekt teprve poté, co se ujistí, že nebude mít nepříznivý účinek na celistvost příslušné lokality. V tomto ohledu čl. 6 odst. 4 směrnice o stanovištích upřesňuje, že pokud musí být takový projekt z naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu přesto uskutečněn, zajistí členský stát veškerá kompenzační opatření nezbytná pro zajištění ochrany celkové soudržnosti sítě NATURA 2000.
- 59 S přihlédnutím k výše uvedeným povinnostem, které pro dotčené členské státy vyplývají, jakmile byly lokality významné pro Společenství vyhlášeny napadeným rozhodnutím, je třeba konstatovat, že žádná z těchto povinností není přímo použitelná na žalobce. Všechny tyto povinnosti totiž vyžadují akt ze strany dotčeného členského státu, aby upřesnil, jakým způsobem zamýšlí provést dotčenou povinnost, ať se již bude jednat o nezbytná ochranná opatření (čl. 6 odst. 1 směrnice o stanovištích), vhodná opatření k vyloučení poškozování lokality (čl. 6 odst. 2 směrnice o stanovištích) nebo schválení projektu, který může mít na lokalitu významný vliv, příslušnými orgány příslušného státu (čl. 6 odst. 3 a 4 směrnice o stanovištích).

- 60 Ze směrnice o stanovištích, na základě které bylo přijato napadené rozhodnutí, tedy vyplývá, že je závazná pro členský stát, pokud jde o výsledek, jehož má být dosaženo, přičemž pravomoc ohledně volby ochranných opatření, která budou přijata, a povolovacích řízení, podle kterých má být postupováno, se ponechává vnitrostátním orgánům. Tento závěr nemůže být vyvrácen skutečností, že prostor pro uvážení takto přiznaný členskými státy musí být vykonáván v souladu s cíli směrnice o stanovištích.
- 61 Pokud jde zadruhé o bezprostřední dotčení žalujícího sdružení, Soud podotýká, že MTK ry uplatňuje, že zastupuje zájmy svých členů a že napadené rozhodnutí má totožný dopad na většinu členů sdružení a ostatní žalobce, kteří jsou fyzickými osobami. Za těchto podmínek má Soud za to, že případné dotčení právního postavení členů žalujícího sdružení nemůže být odlišné od dotčení tvrzeného žalujícími jednotlivci v projednávané věci. Z toho vyplývá, že jelikož podle rozhodnutí Soudu nemohou být žalující jednotlivci v projednávané věci považováni za bezprostředně dotčené napadeným rozhodnutím, nemohou být ani členové žalujícího sdružení považováni za bezprostředně dotčené tímto rozhodnutím. Žalující sdružení také neprokázalo, že by mělo vlastní zájem na podání žaloby, jako je například postavení vyjednavče dotčené napadeným rozhodnutím (viz v tomto smyslu rozsudky Soudního dvora ze dne 2. února 1988, Van der Kooy a další v. Komise, 67/85, 68/85 a 70/85, Recueil, s. 219, body 20 a násl., a ze dne 24. března 1993, CIRFS v. Komise, C-313/90, Recueil, s. I-1125, bod 30).
- 62 Ze všeho předcházejícího vyplývá, že žalobci nejsou bezprostředně dotčeni napadeným rozhodnutím ve smyslu čl. 230 čtvrtého pododstavce ES, a proto musí být návrhová žádání směřující ke zrušení napadeného rozhodnutí odmítnuta jako nepřipustná, aniž by bylo nezbytné zabývat se tím, zda jsou žalobci dotčeným rozhodnutím dotčeni osobně.
- 63 Nicméně i když se žalobci nemohou domáhat zrušení napadeného rozhodnutí, budou moci zpochybnit opatření přijatá na základě článku 6 směrnice o stanovištích,

která se jich dotýkají, a v tomto kontextu jim je zachována možnost namítat protiprávnost tohoto rozhodnutí před vnitrostátními soudy, rozhodujícími při respektování článku 234 ES (rozsudek Soudního dvora ze 17. listopadu 1998, *Kruivvat v. Komise*, C-70/97 P, Recueil, s. I-7183, body 48 a 49, a usnesení Soudu ze dne 12. července 2000, *Conseil national des professions de l'automobile a další v. Komise*, T-45/00, Recueil, s. II-2927, bod 26).

- 64 V důsledku toho je třeba odmítnout rovněž návrhová žádání žalobců směřující k tomu, aby Soud nařídil důkazní opatření (viz bod 19 výše). S ohledem na vše předcházející nejsou požadovaná opatření užitečná pro řešení sporu. Žaloba proto musí být odmítnuta v plném rozsahu.

K nákladům řízení

- 65 Podle čl. 87 odst. 2 jednacího řádu se účastníku řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Vzhledem k tomu, že Komise požadovala náhradu nákladů řízení a žalobci neměli ve věci úspěch, je namístež posledně uvedeným uložit náhradu nákladů řízení.
- 66 Podle čl. 87 odst. 4 prvního pododstavce jednacího řádu nesou členské státy, které vstoupily do řízení jako vedlejší účastníci, vlastní náklady. V projednávaném případě je namístež rozhodnout, že Finská republika ponese vlastní náklady řízení.

Z těchto důvodů

SOUD (první senát)

rozhodl takto:

- 1) **Žaloba se odmítá jako nepřijatelná.**
- 2) **Žalobci ponесou vlastní náklady řízení, jakož i náklady řízení vynaložené Komisí.**
- 3) **Finská republika ponесе vlastní náklady řízení.**

V Lucemburku dne 22. června 2006.

Vedoucí soudní kanceláře

E. Coulon

Předseda

R. García-Valdecasas